

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 452.

Harc a kiegyezés körül.

(k. j.) Évtizede már, hogy foly a harc a kiegyezés körül. Evtized óta két ország számtalan kormánya próbálkozott már, hogy a kiegyezésből végre tényleg megegyezés legyen. Nehezen ment, nagyon nehezen. Nehéz ott megegyezni, hol az érdekek, nem egy ponton, oly nagyon ellentétesek.

A magyar közvélemény mindig féltő és aggódo ellenőrzéssel kísérte a kiegyezési tárgyalások minden mozzanatát. Ez természetes is, mert hiszen a kiegyezés körül minden hiba eleven husba vág. Egy rossz kiegyezés az ország vérét, anyagi erejét szivja fel és szolgáltatja ki idegen érdekeknek.

Ez évtizedes harc alatt két ízben hittük már, hogy megoldásra jutott a kiegyezés. Bánffy alatt is, Széll alatt is megegyezésre jutott a két ország kormánya. De a kormányválságok a létrejött megegyezéseket keresztülhúzták és a kiegyezési kérdés újból teljes súlyával nehezült rá politikai életünkre.

Most a koalíciós kormány vette fel e téren a harcot. Legyünk igazságosak és valljuk be őszintén, hogy hatvanhét óta egyetlen egy kormányunknak sem volt oly nehéz és súlyos a helyzete, mint ép a jelenleginek. Az eddigi kormányoknak csupán gazdasági érdekeink megóvását kellett szem előtt tartaniok. A jelenlegi kormánynak a gazdasági érdekek megóvása mellett, féltő aggodalommal arra is kell tekintenie, nehogy a kiegyezés válságba kerülve, alkotmányválságot is vonjon maga után.

Iszonyu még elgondolni is, hogy midőn egy egész ország féltő aggodalommal tekint a nehéz harcra, mit jelenleg folytat a Wekerle kormány: akkor tömegével akadjanak Krisztóffy-féle magyarok, kik a hiéna természet kárörömével lessék a prédát, lessék az alkalmat, hátha ismét az ő kezeikbe téved, hátha ismét felrughatják a magyar alkotmányt,

csak hogy a hatalom birtokában maradhassanak.

Hiába sütötte az igazságos közvélemény a hazaárulás bélyegét a haladó-pártiak homlokára; hiába kísérte közmegegyezés alkotmánytípró és nemzetrontó munkájukat; hiába hittük, hogy politikai súlyos bűneikért erkölcsi halottakká váltak és örökre száműzve vannak a közélet teréről. Élnek ezek még most is. Az oroszánt könnyebb megölni, mint a gilisztát, mert ezt, ha ketté vágjuk, két darabban folytatja undok életét.

Ezek a haladó-pártiak is folytatják undok életüket. Felkinálják magukat és kaphatók is mindenre. Isten őrizze ezt az országot, hogy a hatalom ismét ezek kezei közé kerüljön. Ez az országra nézve a második Mohácsot jelentené.

A kormánynak mindkét kezében kardot kell tartania a kiegyezés érdekében folytatott harcában. Az egyik karddal az osztrákok kapzsi követeléseit kell, hogy visszaverje; a másik karddal pedig szét kell, hogy üssön azok között, kik ismét éhesek a magyar alkotmányra.

Erősen hisszük, hogy mindkét karddal szerencsével, sikerrel fog küzdeni. Reméljük, hogy a harc után nem lesz a nemzetnek szüksége az Apponyi által említett energiára, hogy csalódásaival megbirkózzék. Bizunk a kormány erejében hogy az általa kivívott kiegyezés nem fog csalódást hozni az országra.

A nemzetiségiek obstrukciója.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 11.

(Saját tudósítónktól) A karzatok érdekesebbek, mint maga az ülésterem. Mindjárt az elnök fejétől jobbra, az első emeleten négy feltűnően szép jelmezben öltözött fiatal román nő ül. Fehér, virággal és arannyal díszített nemzeti ruhába öltöztek, fehér fátyolkendő a fejükön. Az egyik Vajda Sándor román képviselő felesége, a többi eljött vele, hogy meghallgassák az ura beszédét s csi-

náljanak a karzaton is valamiféle nemzeti tüntetést. A második emeleten meg török fezes, komoly török urak ülnek: valami bosnyák deputáció tagjai. Egyebekben is tele vannak a karzatok, viszont a képviselők közül alig vannak hatvanan a Házban. Ezek azonban annál odaadóbb figyelemmel gukkeznek a szép román fátákat.

Az ülést tíz órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök. A Ház a harmadik olvasásban is elfogadta a bünvádi perrendtartásról szóló törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot.

A tanítói fizetésrendezés.

Vajda Sándor: Szükségesnek tartja megokolni, miért szólal fel s miért kivüle a nemzetiségi párt többi tagjai is majd részt vesz a vitában, A nemzetiségi pártnak nehéz a helyzete, mert óriási többséggel szemben képviseli az ellenzékét. A tanítószabályozás ügye az egész ország népét érdekli s a nemzetiségi pártnak itt vállalva kell eljárnia. Foglalkozik Mihályi Tivadar határozati javaslatával.

Az elnök: Figyelmezteti, hogy Mihályi indítványába foglalta ugyan a nem állami tanítók fizetése ügyét is, de ezzel a kérdéssel, mivel nincs napirenden, most nem lehet foglalkozni.

Vajda Sándor: A nem állami tanítók fizetéséről beszél hosszasan.

Az elnök Ujból figyelmezteti, hogy ez a kérdés nem idetartozik. Ha így folytatja, minden megokolás nélkül meg fogja tölteni a szót.

Egy hang: A szólásszabadság megvonása!

Az elnök (csenget): Ezt visszautasítom. Ez légből kapott rágalom. A házszabályok gondos megőrzése minden inkább, mint sérelem a szólásszabadság ellen.

Vajda Sándor: Kérem, én igen jól vagyok már dresszírozva. Nem én mondtam, hogy az elnök ur a szólásszabadságot sérti.

Brediceanu Koriolán; Én mondtam!

(Zaj.) Felkiáltások a baloldalon! Koriolán! Koriolán!

Vajda Sándor: A Ház engedélyét szeretné megkérni, hogy beszédében a nem állami tanítók fizetésére is kiterjedhessenek!

Az elnök (csenget): Ezt nem lehet megengedni. A Ház ezzel az engedéllyel segítséget nyújtna a házszabályok kijátszásához. De ha a képviselő ur kívánja, föltehetem a kérdést.

Vajda Sándor: Nem kívánom! Szeretne a nőnevelés kérdéséről beszélni. (Derűlttség.)

Az elnök: Kérem, az állami elemi iskoláknak vannak fiú- és leánynevelőintézményei. Hát ha ezekről a leánynevelőintézményekről akar beszélni, tessék. De már a magasabb nőnevelésre nem terjedhetnek ki beszédében. (Nagy derűlttség.)

Vajda Sándor: Az állami iskolásleányok neveléséről szól, melyet nem tart ki-

KRÄMER TERÉZ,

hangversenye, zeneművészeti esemény, folyó hó 17-én, délután 5 órakor a „Bika“ disztermében. Elsőrangú változatos műsor. Mérsékelt helyárak.

a m. kir. opera első művésznője és a

✿ Füredi-testvérek ✿

Jegyek a Hegedüs és Sándor cég-nél kaphatók és folyó hó 14-éig kiváltandók.

elégítőnek. A népoktatási törvénynek az a legnagyobb hihája, hogy egyenesen a magyarosítás szolgálatában áll. Pedig ez helytelen dolog, az érzelem és nem a nyelv egysege teszi erőssé az államot. Ezután hosszú részleteket olvas fel Halász Ferenc miniszteri tanácsos könyvéből s a tanítók memorandumával foglalkozik.

Az elnök: Kéri, beszéljen hangosabban, mert egy szavát sem értheti. A gyorsírók bejelentették, hogy nem tudják leírni a beszédét.

Vajda Sándor: Iparkodni fog megerősíteni a tüdejét, de a Ház nagy zsbongása közt ez bajos dolog.

Az elnök: Ó vigyáz arra, hogy ne legyen a Házban zsbongás.

Vajda Sándor: A tanítói lakásról beszél.

Egyház és iskola.

A zsinat hetedik ülészaka. A ref. zsinat hetedik ülészaka ma reggel 9 órakor veszi kezdetét a fővárosban, hova a zsinat debreceni tagjai közül Degenfeld József gróf, Kiss Albert, Sass Béla, Eröss Lajos már tegnap felutaztak.

Lemondott esperes. Segesváry József kántorjánosi-i lelkész, a nagykárolyi ref. egyházmegye esperese ez utóbbi tisztéről lemondott. A lemondásról hivatalos értesítés érkezett Kiss Aron püspökhöz is. A nagykárolyi egyházmegye rendkívüli közgyűlése sajnálattal vette tudomásul a lemondást s a megüresedett esperesi székre május elseji határidővel szavazást rendelt el.

Lelkészeiktatás Kőbölkon Varga Bélát, a debreceni ref. gimnáziumnak tavaly eltávozott jeles fiatal tanárát választották ref. lelkésszé. A tehetséges és rokonszenves fiatal papot most iktatták be parókháijába. Az ünnepségen a teológiai akadémia tanári karát Csiky Lajos képviselte.

A debreceni ef. ref. egyház gazd. bizottsága március 12-én, délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

Az ipartestület közgyűlése.

A szociálisták felvonulása.

Rendbontó szociálisták.

— március 12.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni ipartestület vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését, mely szokatlan izgalmak közepette folyt le. Az izgalmat és a botrányokat a szociálista iparosok keltették, kik az ipartestület vezetősége ellen hangoztatott tulerős kritikáikkal és indokolatlan bírálaikkal az egész közgyűlés hangulatát maguk ellen fordították. Oly izgalmas volt a hangulat, hogy az elnök végre is kénytelen volt tőlük a szót megvonni. Természetesen botrányokban sem volt hiány és ha a szociálisták idejekorán el nem távoznak, tetteles inzultások sem maradtak volna el, amennyiben például Szathmári Ferencet már többen az ablakon akarták kidobni.

A szociálisták elvonulása után már sokkal csendesebb mederben folyt le a közgyűlés, melyről tudósítók a következőkben számolt be:

Jóval 10 óra után nyitotta meg a közgyűlést Dávidházy Kálmán elnök. Ekkorra már a disztermet zsufolásig megtöltötték az iparosok. Ott voltak még Vetéssy Béla rend-

őrfogalmazó és Dr. Tóth Kálmán, az ipartestület jegyzője.

Tokaji János hentes mester és Szathmári Ferenc cipész mester napirend előtt felszóltak. Mindketten panasz tárgyává tették, hogy őket az ipartestület a múlt év folyamán a büntető bíróság elé idéztette, Szathmári Ferencnek pedig különösen fáj a büntető bíróság marasztaló ítélete. A közgyűlés figyelmét felhívják ezen körülményekre, hogy lássa a közgyűlés, hogy az ipartestület hogyan zaklatja a tagjait. Miután jegyző ismertette a tényállást és kifejtette, hogy a testület vezetőségének elsőrendű kötelessége a testület érdekeinek megóvása és mindazon rágalmaknak a kérlelhetlen üldözése, amelyek valótlanáguknál fogva a testületi tagok között a testülettel szemben táplált bizalomnak megingathatására vezethet, — a közgyűlés helyeselte az előjáróság által tett intézkedéseket és maga a közgyűlés is szükségesnek tartja, hogy a testület előjárósága minden hasonló rágalmakért a büntető bíróságnál keressen orvoslást.

Az évi jelentés.

Elnök indítványozza, hogy amennyiben az évi jelentést a tagok már előre megkapták, ezt a közgyűlés felolvasottnak tekintse. — Horváth Gusztáv és a többi szociálisták az évi jelentés felolvasását kívánják. A közgyűlés csaknem egyhangulag felolvasottnak tekinti.

Az évi jelentés részletes tárgyalásánál Horváth Gusztáv tartott több, mint fél óras beszédet, ki is kifogásolta, hogy a testület nem védi meg az iparosok érdekeit. A múlt év folyamán lefolyt sztrájmozgalmak is arról tesznek bizonyosságot, hogy a legtöbb sztrájk a testületen kívül szünt meg. Kifogásolja, hogy a munkások a testület részéről mostoha bánásmódban részesülnek. Helyteleníti a szociálista gyűlések szigorubb ellenőrzése tárgyában a városi tanácshoz intézett beadványt. — Szerinte az ipartestület múlt évi működése semmi eredményt nem tud felmutatni, az iparügyi bizottság létesítése, a betegsegélyzési akció, a munkaközvetítő intézet felállítása, a karácsonyi vásár rendezése körüli munkálkodások sikertelenségei mind igazolják álláspontjait, a piaci helypénz-szabályzatot is csak úgy tudta keresztül vinni, hogy az iparosságnak semmi előnyt nem nyújt és a városra nézve is csak rendészeti szempontból sikerült.

Kifogásolja, hogy az ipariskolában nincs szakoktatás, de azért a tanonc és segédvizsgákra nagy lelkűen 8 és 15 korona segélyt ad. Az elaggott iparosok alapját is tudja 400 koronával emelni, de abból a múlt évben csak 140 koronát utalt ki. Egyedüli érdeme az ipartestületnek, hogy a prépost fogadtatásán és a Boesky-szobor leleplezésén magát képviseltette, kéri, hogy a közgyűlés az évi jelentést ne vegye tudomásul.

Jegyző válaszol a felszólalásra, kijelenti, hogy a felszólalás egytől-egyig valótlanágot tartalmaz. Hogy a testület a sztrájk ügyekben miként járt el e tekintetben nincs szüksége részletes cáfolatokba bocsátkozni, elegendőnek tartja a közgyűlés bölcsességére bízni a testület eljárását, azon határozott kijelentés mellett, hogy míg ő lesz a testület jegyzője, mindig csak egy kötelességet fog ismerni, vagyis az ipartestületet fentartó iparosok érdekeit szigoruan megvédeni és a múlt évi sztrájmozgalmak is csak erről tehetnek bizonyosságot. Egytől-egyig cáfolja meg a felszólalás valóságát és a közgyűlés lelkes éljenzéssel kísérté válaszát.

Horváth Gusztáv viszonzással kívánt élni, mit azonban a közgyűlés — a nehány szociálistát kivéve meg nem engedett, hanem csaknem egyhangulag tudomásul vette, mire Horváth Gusztáv leghelyesebbnek látta a közgyűlési teremből azonnal eltávozni.

Kitör a vihar.

Elnök figyelmezteti a szociálistákat a tisztességes viselkedésre, a közgyűlés tekintélyének megóvására és felszóltja őket, hogy a közbeszólásoktól és a sértegető megjegyzésektől annál inkább tartózkodjanak, mivel láthatják a közgyűlésnek ellenük irányuló ellenséges hangulatát s így kénytelen lesz további rendezavarás esetén tőlük a szót megvonni s a teremből kiutasítani.

A közgyűlés elnök kijelentéseit általános helyesléssel fogadja.

Zárszámadás tárgyalása.

A múlt évi zárszámadást a számvizsgálók jelentésének beterjesztése után egyhangulag elfogadta a közgyűlés és a felmentvényt úgy az előjáróságnak, mint a számvizsgálóknak megadja.

A költségvetés tárgyalása.

Beterjesztetvén a folyó évi költségvetés Varga Lajos eszmadiamester felvilágosítást kér arra nézve, hogy a jelen és a múlt évi költségvetés közt hol van eltérés s ha van, miért?

További incidensek.

Szathmári Ferenc gunyos szavakkal közbeszól, mire a közgyűlés egészen felháborodik és követelik a szociálisták azonnali kiutasítását. Elnök felszóltja őket a távozásra, kik ez ellen tiltakoznak. Erre a közgyűlés követeli a közgyűlés tekintélyének megóvását, egyesek rátámadnak a szociálistákra követelve, azok kiutasítását. — A szociálisták látva vállalkozásuk sikertelenségét, a gyűlést elhagyják, mire a nyugalom helyreállt és a közgyűlés a költségvetést egyhangulag elfogadta.

Ugyszintén egyhangulag választotta meg az előjárósági rendes és pótagokat, valamint a számvizsgálókat.

Választások.

Előjárósági tagokul megválasztottak: Id. Nagy Lajos hentes, Kostya János ékszerész, Kereszturi János bádogos, Varjassi Imre kovács, Sallai Sándor szobafestő, Kátóna Sándor szappanos, Hegedűs István kőműves, Harsányi István asztalos, Vojta Géza asztalos, Darvas Béla nőiszabó, Medgyesi Gábor szijgyártó, Tóth Ferenc lakatos.

Pótagokul megválasztottak: Retezár Kristóf hentes, Fögel Gyula órás, Szabados Vilmos szerelő, Tolnai Dániel kovács, Tóth Lajos építész, László András ács, Wachtler Károly asztalos, Nemes Károly szijgyártó, Gáll Elek géplakatos, Györffy Károly nőiszabó, Fuchs H. Imre fodrász, Bánk Árpád kerékgyártó, Bódogh Gyula mézeskalácsos, Asztalos József pintér, D. Szabó Sándor eszmadia, id. Sarkadi Ferenc timár, Farkas Sándor cipész, Debreczeni Károly eszmadia. Számvizsgálókul megválasztottak: Serli Ede órás, Poroszlay László bankigazgató, Biczó Gyula építőmester.

Végezetül jegyző felhívta a közgyűlés figyelmét a mesterszövetségek megalakításának szükségességére, majd pedig a közgyűlés az elnök Dávidházy Kálmán ipartestületi alelnök lelkes éltetésével a késő déli órákban véget ért.

Városháza és vármegye.

Vármegyei közigazgatás. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt 9 órakor **Weszprémy Zoltán** főispán elnökle mellett rendes havi ülést tartott, melyen a február havi közigazgatási állapotokról szóló jelentéseket tárgyalta. Az albizottságok legtöbbje is ülésezett, sőt funkcionált az oly ritkán működő erdei kihágási bíróság is,

A világ legjobb aratógépei az eredeti amerikai „**Johnston**” kéveköto, és marokrakó aratógépek. Eredeti **BÄCHER**-féle acélekék eltörhetetlen fejekkel. — Eredeti párossoru **MELICHAR**-féle „**UNIKUM DRILL**” szabadalmazott kikötő-készülékkel (lánc helyett) kizárólag **Ráhmer S.-nál, Bächer és Melichár** képviselője Debreczen, Nagytözsde.

mely a főispán elnökle mellett néhány ap-
róbb ügyben hozott másodfokú s jogerős
ítéletet.

A polgármester hivatalban. Kovács
József polgármester följógyult s hivatala
vezetését tegnap reggel átvette. — A tanács
tegnapi ülésén mindazáltal még nem vett
részt.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.
Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága
e hó 13-án, szerdán délután 3 órakor Veesy
Imre főjegyző elnökle mellett ülést tart,
melyen az erdőmester által favágásra kért
rendkívüli hitel dolgában mond véleményt.

Iskolák felülvizsgálata. Oláh Ká-
roly közművelődési tanácsnok tegnap ter-
jesztette be a tanácshoz Latinovics Mihály
főmérnöknek, az államépítészeti hivatal fő-
nökének jelentését, mely a városi költségen
épített református iskolák építkezési elszámol-
lásait rendbenlevőnek találta. A tanács a
gondos s nagyterjedelmű jelentést tudomásul
vette.

A megye egészségügyi viszonyai.
Dr. Losonczy Álmós vármegyei tiszti főorvos
jelentése szerint február során általában ked-
vezők voltak a megye egészségügyi viszonyai.
Ragályos betegség nagyobb mértékben
csak Szoboszló város területén dult, ott is
megjavultak azonban az állapotok. Szór-
ványos hurut-megbetegedés, főként a rossz
időjárás miatt, csaknem minden helyen volt
egy-kettő. Rendkívüli intézkedések fogantat-
ására nem került sor.

A város kövezési programja. A
város kövezési programját a tanács még
mindig nem tárgyalta le. Ugy volt, hogy a
tegnapi ülésen föltétlenül végeznek ez ügy-
gyel, a tárgyalást azonban Körner tanács-
noknak közbejött családi gyászja miatt ismét
el kellett halasztani.

Ötven ezer korona favágatására. Tör-
ök Gábor erdőmester tegnap arra kérte a
tanácsot, hogy a favágatásra és elraktároz-
zásra nemrég kért 50,000 koronás hitel má-
sodik 10,000 koronás részletét utaltassa ki.
Jelentette egyben az erdőmester, hogy a
Bánkon mintegy 20,000 öl fa van s a vágat-
ás a városnak csaknem minden erdőségében
szakadatlanul folyik. Ki van zárva tehát,
hogy a jövő évben hasonló fainység álljon
elő, mint volt az idén. A tanács úgy hatá-
rozott, hogy az újabb részletkiutalás s egy-
általában az egész póthitel ügyét előbb a
jog- és pénzügyi-bizottság elé viszi. Az erdő-
mester kimutatásos és indokolt írásbeli jelen-
tést terjeszt be a bizottsághoz, mely szerdán
délután mond véleményt ez ügyben.

Az asztalos munkások sztrájkja kitört.

Az építőmunkások forrongása.

— március 12.

(Saját tudósítónktól.) Alighogy
megalakult Debrecenben az építő-
iparosok szövetsége, mely a tulzott
bérkövetelések elé akar gátat vetni,
már is mutatkozik az ellenhatás a
munkások körében. Ma reggel az
építőmunkások egyik frakciója az
asztalos munkások az összes mű-
helyekben és gyárakban abba hagy-

ták a munkát. A sztrájknak bár
tagadott, de nyilvánvaló célja, hogy
a szövetséget már a legelső összeüt-
közésnél megtörje. A szövetség
ennek ellenében most még a pasz-
sziv ellentállás terén van, a fejle-
ményektől teszi függővé további
teendőit.

Különben az összes építő mun-
kások között is erős forrongás ész-
lelhető. Sőt úgy tudjuk, hogy a
most Budapesten feloszlott kőmi-
ves szakegylet kiküldöttjei erősen
agitálnak egy általános építő ipari
sztrájk érdekében.

Tudósítónk a részleteket a kö-
vetkezőkben ismerteti.

Tegnap délelőtt 10 órakor a
Margit-fürdőben az összes debreceni
asztalos munkások szakegyületét tar-
tottak. Itt ismertették az általuk
készített munkarendet, amelyben
foglalt követeléseknek a mesterek
nem tettek eleget, kijelentvén, hogy
ezek a követelések tulzottak. Vágó
Béla szociáldemokrata párttitkár
beszéde után kimondották a sztráj-
kot.

A gyűlésen, mely a déli órákig
tartott, mintegy 150 munkás jelent
meg, de valószínűleg sokkal na-
gyobb a sztrájkolóok száma.

A követelések főbb pontjai
ezek:

Munkaidő 9 óra. Délelőtt 7-től
12-ig! délután fél 2-től fél 6-ig.
Ebéd idő másfél óra.

Május elseje munkaszünet.

Bizalmi férfiak elismerése.

Teljes szakegyleti munkaköz-
vetítés.

A munkaadók és munkások
között egy munkarendvédő bizottság
létesítése, mely elé tartozik minden
vítás ügy.

Az albérltetbe kiadott munka-
rendszernek eltörlése.

Tanonc minden 3 segéd után
csak egy vehető fel.

A munkabérek: felszabadulás
utáni egy évig óránként 30 fillér,
a második évben 34 fillér, harma-
dik, negyedik évben 40 fillér, öt-
dik évtől feljebb 50 fillér.

Különórás 100 százalékkal
több.

Ezenkívül még mintegy 10
pontot foglal magában a munka-
rend, melyet az érdekelt mesterek
egyáltalában teljesíthetlennék tar-
tanak, mivel közel kétszerese az
eddig fizetett munkabéreknek.

A sztrájkot még a délelőtt fo-
lyamán bejelentették az iparügy-
osztálynak és sztrájkanyagul a Mar-
git-fürdőt jelölték meg.

Délután a sztrájkolóknak egy
küldöttsége járt a főkapitánynál, ki
kijelentette, hogy bár tiszteletben
tartja a munkások sztrájkjogát, de
legkisebb rendzavarásnál kénytelen
lesz feloszlanni a sztrájkanyagát, hova
megfelelő számú rendőrlégénységet
rendelt is ki.

Délután az ipartestületben az
építőiparosok szövetsége tartott ülést
a sztrájk ügyében. A szövetség el-
határozta, hogy egyelőre passzív
álláspontot foglal el és esetleges
erősebb intézkedéseit csak a jövőre
tartja fel, függővé téve ezeket a
további fejleményektől.

A békéltető ülést kedden dél-
után tartják meg a kamara, az ipar-
felügyelőség és az iparhatóság
közbejöttével az ipartestület tanács-
termében.

Irodalom.

Szávay Gyula és fia Szegeden.
Szávay Gyula, a debreceniek jeles poétája
és Zoltán fia, az egyre fejlődő fiatal költő
vasárnap együttesen működtek közre a
szegedi Dugonics-társaság ünnepi felolvasó
ülésén. A felolvasás helyéül szolgáló ter-
met zsufolásig megtöltő közönség, mint érte-
sülünk, zajosan ünnepelte mindkét Szávayt,
szép és szépen előadott költeményeikért.

A debreceni athléta-klub versenye.

— március 13.

A debreceni akad. athléta-klub vasár-
nap délután 4 órakor a főiskolai tornaterem-
ben rendezte első házi-versenyét az iskolai
jelleg megtartásával. A zsüri az akadémiai
tanárkarokból alakult Jászi Viktor dr. elnök-
lete alatt. A versenyszámok gyorsan pereg-
tek le nem kis gyönyörűséget szerezve a
megjelent közönségnek. Az egyes számok-
ban elért eredmények kedvező világot vetnek
a fél éves egyesület athlétainak képességeire.
A helyből magas ugrás eredménye túlhaladja
az országos rekordot.

1. Magasugrás (helyből) I. Vadon Géza
140 cm. (az országos rekord 132 cm.)

Pompás stílussal s remek könnyedség-
gel éri eredményét. 145 cm.-nél az első si-
kertelen kísérlet után abbahagyja a ver-
senyt. II. Székelyhidy Béla 125 cm. III.
Széchenyi István 120 cm.

2. Nyújtó-torna verseny. I. Tornyai
János 15⁵ pont. II. Kalas Ferenc 11⁴ pont.
III. Bucsay László 7¹/₄ pont.

3. Magasugrás. I. Vadon Géza 165 cm.
II. Széchenyi István 150 cm. III. Kalas Fe-
renc. Székelyhidy Béla (Holt verseny) 145
centiméter.

4. Súlydobás-távolugrás. I. Székely-
hidy Béla 11⁵⁴+4⁴⁰ m. II. Mózes István
11⁰⁵ m + 4⁴² m. III. Igyártó Sándor
10⁵⁹+4⁴⁸ m.

5. Súlyemelés. I. Igyártó Sándor II.
Mózes István. III. Székelyhidy Béla.

A díjakat Jászi Viktor dr., a klub ta-
nárelnöke osztotta ki szép beszéd kíséreté-
ben. Különösen hangsúlyozván az athléta-
val való foglalkozás jelentőségét, kitartó
munkásságra buzdította az ifjúságot. A ver-
senyt Tóth Mihály, főiskolai tornatanár nagy
szakértelemmel gondos odaadással vezette.

Művészet.

Krammer Teréz hangversenye. Fel-
hivatnak mindazok, akik a Krammer Teréz
illetve Fűredi testvérek hangversenye iránt
érdeklődnek, hogy jegyeiket a Hegedűs és
Sándor cégnél folyó hó 14-ig megváltani
szíveskedjenek, mert a hangverseny csak
abban az esetben lesz megtartva, ha a 14-ig
folyó bevétel a költségek bizonyos részét
fedezi.

Szép és jó tartós cipőket csak
ELFENBEIN és KLEIN

cipő üzletében szerezhető be, hol saját mühe-
lyükben készül férfi, női és fiu cipők szolid,
szabott ár mellett. Megrendelések pontosan
eszközöltetek. Piac-utca 28. sz. Főtőzsde mellett.

Március 15.

A szabadság ünnepe Debreczenben.

— március 12.

A szabadság napját, immár tisztán látható, nagy lelkesedéssel s meleg ünnepekkel fogadják újra Debreczenben. E város lakossága s főleg tanuló ifjúsága valóban beigazolja évről-évre, hogy a márciusi nagy nap emléke szent előtte s hogy lelkében hiven őrzi, boldogan melengeti a szent nap hagyományait.

A pénteki ünnepekről tegnap a következő meghívókat vettük:

A debreceni ref. tanítóképző-intézet ifjúsága 1907 márc. 15-ikén d. u. 5 órakor a főiskola dísztermében hazafias emlékünnepelet rendez a következő műsorral:

1. Nyitány. Előadja a zenekar, Karakas István IV. o. t. vezetése alatt.

2. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Barcsa János az Önképzőkör felügyelőtanára.

3. A hősök népét ismered... Goll Jánostól. Előadja a Csokonai-énekkar, Dávid Mihály IV. o. t. vezetése alatt.

4. Emlékbeszéd. Tartja Kántor János VI. o. t.

5. Hegedű-szóló. Előadja Karakas István IV. o. t., zongorán kíséri Sajó Antal III. o. t.

6. Március 15. Irta Takács Endre, szavalja Szendy István III. o. t.

7. Kuruc-dalok. Előadja a Csokonai-énekkar, Dávid Mihály IV. o. t. vezetése alatt.

8. Melodráma. Szavalja Kacsó Ignác III. o. t., zongorán kíséri Sajó Antal III. o. t.

9. Induló. Előadja a zenekar, Karakas István IV. o. t. vezetése alatt.

Adományok a kollégiumi Kossuth-alapra köszönettel fogadtatnak.

A statusquo izr. iskola március idusának műsora a következő: 1. Szózat. 2. Március 15. Irta és felolvassa Róth József tanító. 3. „Előre”. Irta Tóth Kalmán, szavalja Goldberger Irén IV. o. t. 4. Aldoatkészség a hazáért. Irta Lubi Sándor, szavalja Fülöp Anna IV. o. t. 5. Honfidal. Irta Petőfi Sándor, szavalja Kenyeres Miklós IV. o. t. 6. Talpra magyar. Irta Radó Antal szavalja Stern Sári V. o. t. 7. Talpra magyar. Éneklék a növendékek. 8. Márciusi ifjak. Irta Petőfi Sándor, szavalja Freund István IV. o. t. 9. Köszetek koszorút. Irta Erdélyi Zoltán szavalják Harnik Jolán és Kaiser E. IV. o. t. 10. A magyar ifjakhoz. Irta Petőfi S. szavalja Markovits László V. o. t. 11. A hazaszeretetről. Irta Szaboleska Mihály szavalja Lichtmann Anna V. o. t. 12. Hymnus. Az ünnepély pénteken d. e. fél 10 órakor lesz, mely alkalomra a t. e. szülők tisztelettel meghívotnak.

A debreceni pincérszakiskola szombaton, azaz folyó hó 16-án, délután 3 órakor iskolahelyiségében (Miklós utca 3. sz. I. emelet) az 1848. évi márciusi nagy napok emlékére hazafias ünnepséget rendez. Debreczen, 1907. március hó. A felügyelő-bizottság nevében: Márkus Jenő f. b. gondnok, Hauer Bertalan f. b. elnök, Polster Adolf szakiskolai igazgató.

Megtébolyodott a fogházban.

Őrült a debreceni ügyészség fogházában.

— március 12.

(Saját tudósítónktól.) — A debreceni ügyészség fogházában tegnap szokatlan és izgalmas jelenetek játszódtak le.

Egy szerencsétlen, hirtelen megtébolyodott ember eleinte gyanus viselkedése, majd későbbi dühöngése okozott nagy és éppen nem mindennapi kavargást az örök között.

Karucz Ferenc nevű az illető, ki egy pár het óta valami a közel vidéken történt lopási ügy miatt van letartóztatva és a debreceni ügyészség fogházában fogva tartva.

A szerencsétlen ember ügyében a vizsgálát folyik, de úgy látszik, annak folyama alatt valami megzavarta gondolkozását.

Tegnap reggel már feltűnt az öröknek gyanus és izgatott viselkedése, annál is inkább, mert Karucz Ferenc rendes körülmények között igen esendesen és nyugodtan viselkedett.

Később a közös teremben, hol foglalkoztatva volt, már valóságos dühöngeni kezdett. Zavaros beszédéből és abból, hogy társait folyton megakarta támadni, bizony meglehetősen állapítani, hogy a boldogtalan emberen a kezdő elmezavar tünetei mutatkoznak.

A fogáfelügyelőség nyomban jelentést tett az ügyészségnek, mely megvizsgálván az ügyet elrendelte Karucz Ferencnek a helybeli kórházba való átszállítását.

Az ügyészség értesítette az esetről a rendőrséget, mely még a délután rendőri felügyelet alatt beszállította Karucz Ferencet a kórház elmeosztályára.

Karucz Ferenc most elmeorvosi megfigyelés alatt van. További intézkedéseket a megfigyelés eredménye után tesz az ügyészség.

Színház.

Műsor.

Kedd: Déryné ifjasszony. Színjáték. „A” bérlet.

Szerda: Dunán apó és fia utazása. Operette. „B” bérlet.

* **Lotty ezredesei.** Tegnap ez a kacagtató zenés bohóság került színre, Lotty szerepében Lónyay Piroskával, aki szép sikert aratott. Kacagtató dalát csakugyan az egész nézőtér kacagta. Zilahy Gyula a színház igazgatót, Hahnel Aranka a szobalányt játszotta mindkettő tetszés mellett. A jó kedvet csak fokozták a többi szereplők Polgár Sándor, Árkossy Vilmos, Ternyey Lajos és Deésy Alfréd. Az első és második felvonás között a hullám-táncosnő ismert fényezőrók mellett produkálta magát.

* **Zilahyné sikere Aradon.** Zilahyné az egész országban híres lett a „Vig özvegy” címszerepének művészi alakításáról. Szombaton Aradon vendégszerepelt s fellépését az „Aradi Közlöny” ezeket írja: Zsuffolt nézőtér várta Zilahyné vendégszereplését. A nagy érdeklődésre Zilahy mai szereplése után mindenben érdemesnek bizonyult. Glavary Hanna szerepében elsőrangú művészi alakítást mutatott be, úgy játékban, mint éneken. — Játéka elegáns, diszkrét, finoman peentirozott, kellemes pikantériával fűszerezett alakítás. — Zilahyné mint milliomos özvegy előkelő jelenség, aki már megjelenésével eleganciát

visz a színpadra. Énekművészete pedig, ebben a par excellence énekes szerepben kifogástalanul érvényesül. A Vilja dallal óriási sikert aratott és megkellett ismételnie. Egyébként is megjelenésétől kezdve, utolsó jelenetéig állandó és lelkes ünneplés tárgya volt, tisztelőitől pedig több virágcsokrot kapott. Zilahyné ideális vig özvegy, aki ezt a szép szerepet tökéletes diadalra tudja vinni.

* **Rákosi Viktor Debreczenben.** A nagy magyar humorista Rákosi Viktor, aki nem csak mint Sipulusz hódította meg humoros tárcáival a hírlapvasó közönséget, hanem mint komoly irányú színművek írója is olyan sok kiváló irodalmi dicsőséget szerzett, március 15-én Debreczenbe jön, hogy részt vegyen A Rákóczi fia c. történelmi színmű bemutatásán.

Dunán apó és fia utazása. Holnap megismétli a társulat ezt a kedves mulattató operettet, melyben utoljára lép fel Miss Lilian vízi-táncosnő, az operette szereplői a régiak lesznek.

* **Déryné ifjasszony.** Herczeg Ferenc ily című nagyhatású színművének mai előadásán a címszerep Hahnel Aranka játssa. A többi szereplők maradnak a régiak.

* **Miss Lilian.** Vízi-táncosnő ma lép fel másodszor a debreceni közönség előtt, érdekes műsorával.

* **Március 14-ike a színházban.** — Zilahy igazgató fényesen ünnepli meg március idusát a színházban. Színre kerül Rákossy Viktornak hazafias szellemben megírott színműve a „Rákóczi fia” című ujdonság itt először, melyben az egész személyzet részt vesz. A rendkívül hatásos színmű előjátéka Kassán játszódik, az első és második felvonás Bécsben, a harmadik a csernavodei várban, Olaszországban. Az ujdonságból naponta folynak a próbák. — Zilahy igazgató minden nemzeti ünnep alkalmával ingyen jegyet szokott adni a debreceni tizenhárom 48-as agg honvédeknek. Most is meghívta a vitéz honvédeket a március 15-iki előadás-hoz. A jegyeket a titkári irodában az öreg honvédek átvehetik.

Agyonvert legény.

Szóvát szenzációja.

Véres lakodalom.

— március 12.

(Saját tudósítónktól.) Véres eset foglalkoztatja most a debreceni ügyészséget és vizsgálóbíróságot. Egy borzalmas módon végrehajtott gyilkosságról van szó, mely most általános izgalomban tartja a szomszédos Hajduszóvát lakosságát.

A gyilkosságról tudósítók a következőket közli.

Az elmúlt vasárnap este Szóvátón egy vagyonos parasztagazda házában lakodalom volt. Ez n a menyegzőn ott volt Harasztai Antal hajduszóvati legényember is. Mula-tozás közben kihívták Harasztit az utcára, hol a sötétből hirtelen három alak bukkant elő, kik Harasztira rohantak. A szerencsétlen legény még védekezni sem tudott. Pár pillanat alatt eszméletlen állapotban rogyott a földre.

A támadók még ekkor is ütötték, verték, úgy, hogy Harasztai Antal koponyarepedés következtében meghalt.

MEZŐGAZDASÁGI GEPRAKTÁRBAN

DEBRECZEN,

Piacz-utca 83-ik szám alatt

kaphatók mindenféle gazdasági gépek, legújabb rendszerű páros és páratlan soru

vetőgépek

legjobb minőségben, jótállás mellett, következő áron:

14 soru ára	380 korona	13 soru ára	320 korona
16 " "	410 " "	15 " "	340 " "
18 " "	430 " "	17 " "	360 " "

Ezután a tettesek elmenekültek. Az agyonvert legényt csak jóval később találta meg vérbe fagyva, de természetesen ekkor már nem lehetett rajta segíteni.

Az ottani csendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást. A tetteseket csakhamar sikerült kézrekeríteni. Kapus Gyula, Kapus Károly és Schan Gyula ottani lakosok személyében, kik valamennyien fiatal paraszt legények.

Ma kísérték át a borzalmas gyilkosság tetteseit a debreceni ügyészség fogházába.

Az itteni vizsgálóbíró azonnal megkezdte a vizsgálatot az ügyben. A gyilkos legények mindnyájan beismerték tettüket. Azt vallották, hogy véres tettüknek okozója az volt, mert Haraszi Antal az elmúlt napokban a két Kapus testvér öreg szüleit valami csekély dolog miatt megtámadta és megverte. A két Kapus ezért bosszút forralt és segítségül hívták maguk mellé még Schan Gyula barátjukat is. Azt állítják, hogy csupán jól megakarták verni Haraszi Antalt de hogy ily szomorú vége lesz a dolognak, arra nem számítottak. Ennek az állításnak azonban ellentmond az a körülmény, hogy egyikük még vasvillát is vitt magával és azzal főbeütötte-verte a szerencsétlen legényt.

Dr. Isó János törvényszéki orvos tegnap délután kiutazott Szóvátra a hivatalos boncolás megejtése végett.

Hírek.

— **Kinevezés.** A király herceg Windisch-Graetz Lipót debreceni 7-ik huszárezredbeli tartalékos hadnagyot tartalékos főhadnaggyá nevezte ki.

— **Templomépítési segély.** Tiszabecse község református hívei templomépítésre kértek segélyt Debrecen városától. A tanács 25 korona segély megadását hozta javaslatba.

— **A csendőrkerületi parancsnokság helye.** Tegnap érkezett meg a városhoz Andrássy miniszter leirata, melyben a csendőrkerületi parancsnokság ideiglenes elhelyezésére vonatkozó megállapodásokat hivatalosan is jóváhagyta.

— **A központi járás hadkötelesei.** Hajdumegye központi járására nézve tegnap vette kezdetét a sorozás Balmazújvároson. Az első napon negyvenhét legényt vettek be. A járásból 884 hadköteles áll a mérték alá.

— **A gyermekvédő liga megalakulása.** A Weszprémy Zoltán főispán lelkeshangú felhívásának nagy hatása észlelhető Debrecenben már ma is. Mint jó forrásból értesülünk, a holnap délután tartandó alakuló gyűlésen Debrecen intelligenciája teljes számmal fog megjelenni. A gyűlés, mely a helyi bizottságot megalakítani s a gyermekvédelem eszméjét terjeszteni van hivatva, délután négy órakor veszi kezdetét a városháza nagytermében.

— **A tanfelügyelő gyöngélkedik.** Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, mint értesülünk, két hét óta gyöngélkedik. A tanfelügyelő ugyanezért felfüggesztette a tavaszi iskolalátogatásokat is, melyeket újból a jövő héten kezd meg.

— **Tollagi Adolf a siketnémáknak.** Tollagi Adolf, a kiváló komikus igen szép adományt juttatott tegnap a siketnémákat gyógyító egyesület elnökségéhez. A jöszivű színész debreceni föllépteinek jövedelméből 133 korona 60 fillért adott a siketnémák is-

kolája javára. Oláh Károly tanácsnok e helyen is köszöni a szíves adományt.

— **Az első tavaszi fegyvergyakorlat.** A 39-ik gyalogezrednél április 15-én kezdődik az első idei fegyvergyakorlat, melyre mintegy 800 tartalékost és póttartalékost hívtak be. A város katonai főosztálya már ki is kézbesítette a meghívókat. A tartalékosok egyrészt a szlavóniai Bródra hívták be fegyvergyakorlatra, a második tavaszi gyakorlat május 15-én veszi kezdetét.

— **A debreceni függetlenségi kör évi rendes közgyűlését** folyó hó 10-én délután tartotta a tagok élénk érdeklődése mellett. Lehet, hogy a napirenden levő tisztújítás gyűjtötte össze oly szép számmal a tagokat. A gyűlés lefolyása impozáns volt. B. Nagy János elnöki megnyitója után Tassi Miklós titkár olvasta fel nagy gonddal összeállított s az év eseményeit, az elnökség és választmány munkásságát feltüntető jelentését, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. — Majd a számvizsgálók s a könyvtárnok jelentése olvastatott fel, melyet szintén tudomásul vettek s a tisztviselőknél a szokásos felmentvényt — elismerés és köszönetnyilvánítás mellett — megadták. A körnek 565 tagja van. Összes vagyona 14,279 korona 32 fillér, a „Ház”-alap 5733 korona tőkéjén kívül. A tisztújítás egyhangulag történt. A tisztikar munkásságát azzal jutalmazta a közgyűlés, hogy újból őket állította a kör élére. Elnök: B. Nagy János, ki már 27 év óta vezeti a kör ügyeit. Alelnök: Otr. Végh János, körgazda; Sarkadi Ferenc, pénztárnok; Kiss András, titkár; Tassy Miklós, jegyző; Komlóssy Imre és Mészáros József, könyvtárnok; Szendi Imre, ügyész; dr. Király Péter. Választottak még a választmányba 30 rendes és 12 póttagot. A gyűlés a Szózat elénekklésével ért véget.

— **Az adózás Hajdumegyében.** Faust Elek kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint az adózás Hajdumegye területén igen kedvező volt februárban. Az adózási többlet főként az egyenes adó s a vármegyei adók havi tételein vehető észre. Az egyenes adók a múlt évi február összegével szemben közel 400,000 korona többletet mutatnak. A pénzügyigazgató azt is jelentette, hogy a hajduszoboszlói adóhivatal elhelyezése egyáltalán nem megfelelő s hogy ugyane város lakói lényegesen el vannak maradva adóikkal.

— **Uj postai gyűjtőhely.** A nagyváradi postaigazgatóság hivatalosan jelenti, hogy az ideiglenesen megszüntetett Debrecen 2. számú postai gyűjtőhelyét a Miklóstea 1. számú házban özv. Sós Albertné született Muraközy Lilla gyűjtő kezelésében március hó 16-ától kezdve újra életbeléptették. A postagyűjtőhely a gyűjtőhelyekre előírt teljes szolgálattal fog működni.

— **A Csokonai-kör** március 13-án szerdán d. u. 5 órakor, a Csokonai-házban választmányi ülést tart, melynek tárgyai a következők lesznek: 1. Jelentés a fűvészkönyvi emlékünnepe előkészítéséről. 2. Jelentés a felolvasó-ülésekről. 3. A Telegdy-Kovács-féle drámai pályázat. 4. A szabadiskola kérvénye és más kérvények. 5. A múzeumi bizottság átirata. 6. Folyó ügyek. 7. Indítványok.

— **A Zsidó hitközség új főkántora.** A zsidó hitközség kántorválsága véget ért. — Az ad hoc kiküldött bizottság vasárnap döntött a rég vajdudó ügyben s főkántornak Fischer Henrik volt bécsi énekvezért alkalmazta, kinek legutóbbi énekklése teljes sikerrel járt.

— **A legeltetési szabályrendelet s a gazdák.** Több jószágtartó gazda kérésére a városi tanács tegnap a következő legeltetési szabályrendeletet hozta: A tanács utasítja, illetőleg felhatalmazza a számvevőséget, hogy hajtócédulát egyedül olyan kaszálóbirtokosoknak adhasson, kik legeltetési jogosultsággal bírnak, azonban csak az engedélyezett mennyiség erejéig s csak azon erdőségekre nézve, melyek a legeltetés céljaira már felszabadítottak. Az állatok csak az áprilisi vásárig lehetnek az erdőségekben, azontul ki kell terelni valamennyit a rendes legelőkre.

— **A katolikus főgimnázium segélye.** Debrecen város tudvalevően 400,000 koronás segélyt adott a róm. kath. főgimnázium palotájának felépítésére. A belügyminiszter tegnap értesítette a tanácsot, hogy a segély ügyét tárgyalás alá vette s ennek eredményéről a várost annak idején értesíteni fogja. A döntés előreláthatóan az lesz, hogy a segély adásra vonatkozó szerződést a miniszter változatlanul jóváhagyja.

— **Debreceni vasuti munkások gyűlése.** A debreceni vasuti munkások vasárnap délután az „Otthon”-kávéház külön termében gyűlést rendeztek. A gyűlésen mintegy ötszázán jelentek meg. Horváth Guzztáv intézett beszédet a munkásokhoz, akik kimondták csatlakozásukat a nemzetközi szociáldemokrata párthoz. A gyűlés ezután egy határozati javaslatot fogadott el, melyben elítélik a kormánynak a vasuti munkásokkal szemben elfoglalt álláspontját és kimutatják, hogy a vasuti munkások memorandumára adott hivatalos választ nem veszik tudomásul, hanem e tárgyban, újból felírnak a kereskedelemügyi miniszterhez. Ezután Vágó Béla üdvözölte a megalakult szervezetet. Majd a debreceni vasuti munkások helyi ügyeivel foglalkoztak, mire a gyűlés véget ért.

— **Gólya a bűnügyi osztályon.** Tegnap délután a bűnügyi osztály fogházát szerencsétlenné látogatásával a gólya, ahol Tar Zsófia 41 éves cselédleány egy egészséges gyermeknek adott életet. Beszállították a bábaképezdebe.

— **A debreceni első takarékpénztár** részvénytársaság igazgatósága által a honvéd-egylet temetkezési alapjára kezemhez juttatott 30, harminc koronát hálás köszönettel vettem és az egylet javára könyveltem. Debrecenben, március 11, 1907. Balogh Imre honvéd-egyleti pénztáros.

— **Bimbóhullás.** Szücs Elek ev. ref. egyházi ellenőr 14 hónapos Annuska kis leánya, szüleinek nagy bánatára elhunyt. A gyászban Körner Adolf városi tanácsnok, a mennybement apróság nagybátyja is osztozik. Temetése a Szent-Anna-utca 34. számú háztól ma kedden délelőtt 11 órakor lesz.

— **A sáskák terjeszkedésének megfigyelése.** A marakkói sáskák irtásáról szóló törvényjavaslat külön gondoskodik arról, hogy a sáskától fertőzött vidékek legelői s földjei állandó megfigyelés alatt álljanak. A javaslat e szemmel tartás idejéül az április 15-től július végéig terjedő időt tüzi ki. Az ellenőrzést a mezőrendésrség külső közegei fogják teljesíteni, de annak hatályosabb folytathatása céljából hosszabb időre lejön Debrecenbe Jablonovszky József, a rovar-tani intézet igazgatója is.

Parthie vétel folytán!

míg a készlet tart mindenféle női- és férfi, valamint gyermekcipők rendkívül olcsón árusítatnak el!!

Neumann Testvéreknél

Debrecen, a Tisza-palotában.

Tavaszi ujdonságok naponta érkeznek!!

— **A mentők nagyban működnek.** — A mentők tegnap két esetben is nyújtottak első segélyt. Délután Petrenczy Istvánné 37 éves takarítónő, ki egyik piac-utcai lakásban takarított, hirtelen rosszul lett és összeesett. — Vas István napszámos az esti órákban a Vár utcán összeesett. Mindkettőt beszállították a kórházba.

— **Köszönetnyilvánítás.** Azon jó rokonok jó barátaink s ismerőseink, kik felejtetetlen hallottunk végtisztességtételén részvételükkel és megjelenésükkel véghetetlen fájdalunkat némileg enyhíteni kegyesek voltak, fogadják hálás köszönetünket. Debrecen, 1907. március 12. Özv. Jóna Istvánné és családja.

— **Az elbocsátott munkás bosszúja.** Bona Fortunátó Homokkert-utcai kőfaragó telepén volt hosszabb ideig alkalmazva Boczán József napszámos. Boczán a mult napokban bár csekélyebb indok nélkül annak rendje és módja szerint felmondott és a felmondási idő leteltével ki is lépett a szolgálatból. Természetes, hogy Bona Fortunátó helyére új munkást fogadott, Kovács Jánost. Ma délelőtt aztán Boczán János egész váratlanul megjelent feleségével a műhelyben és az ott lévő Kovács Jánost sértegetni kezdte. Mikor pedig látta, hogy Kovács még ügyet sem vet rá, hanem nyugodtan tovább dolgozik, rárohant és fojtogatni kezdte. Ugyancsak kivette részét a küzdelemből a felesége is, ki nagy dühvel tépdelte, cibálta a megtámadott ember haját. Kovács János nem is védekezhetett. Boczán pedig ekkora már annyira tübbe jött, hogy a kezében lévő bottal véresre verte Kovács Jánost. A nagy zajra belépett a műhelybe Bona Fortunátó felesége is, ki otthon tartózkodott. Ki akarta utasítani a garázdálkodó embert, de ez kést rántott és az asszony felé rohant, úgy, hogy Bona Fortunátóné menekülni volt kénytelen és csak az időközben elcsúszó házbúriak tudták megvédelmezni Kovács János dühétől. A rendőrség a feljelentés után megindította ellene az eljárást.

— **A magyar színészet segítése.** Besztercén, az oláhok egyik főfőszékében magyar színház létesítésén fáradoznak az ottani magyar lakosok. Kevés lévén a pénzüik, országosan kérnek segédelmet. Az irányítói kérelem Wessprémy főispán útján tegnap a tanácshoz is beérkezett, mely a kérvényt véleményezés végett kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Debreceni Első Takarékpénztár a debreceni siketnének javára a mult évi üzleti eredményéből 100 koronát küldött, mely kegyes adományukért fogadják a szegény siketnének nevében hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

— **Magyar név.** Róth Ferenc debreceni illetőségű budapesti lakos és kiskoru Imre, Béla nevű gyermekei belügyminiszteri engedéllyel Rózsá-ra magyarosították nevüket.

— **Köszvénynél, oszznál** használja a híres Király-balzsamot, melyet tekintélyes orvosok biztos sikerrel rendelnek. — Egy üveg ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecenben, Kossuth-utca 8-ik sz. „Arany egyszarvu” gyógyszerházban.

— **A bábaképezde költségeinek többlete.** A bábaképezde építési költségei, mint a tanács tegnapi ülésén konstatálták, az előirányzott összeget eddig 44,000 koronával haladták túl. A pavillonok szépek, modernnek s kifogástalanok ugyan, a kiadási többlet azonban nehezen indokolható akkor, midőn a város igazán fejedelmi bőkezűséggel gondoskodott az építés költségeiről. A tanács különben legközelebb revízió alá veszi a mérnöki hivatalnak idevonatkozóan beterjesztendő összes számadásait.

x **Pénz-, szivar- és cigarettatárcák,** készítők és bórindók legolcsóbban Mentze Henrik áruházában kapható, Kossuth-utca 4. szám.

x **Eljegyzési jegyekben.** elegáns újdonságok érkeztek Mihály Sámuel papirkereskedésében és műnyomdájában.

x **Budapestre helyezi át üzletét Komáromi M. műhangszerkészítő.** Felkérém a t. zenekedvelő közönséget, hogy üzletemet Piac-utca 63. szám alatt megtekinteni sziveskedjék. Mindkét üzlethelyiség kiadó.

x **A központi cipő- és kalap áruház** telefon száma 435.

x **Eredeti husvétii öntözők és tojások** Mentze áruházában a legolcsóbbak.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETENÉL

Egy jegyváltás története.

Ötvenkoronával eltűnt menyasszony.

— március 12.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes feljelentés érkezett ma a rendőrség bünygyosztályához. Szól pedig ez a feljelentés egy jegyváltásról, melynek következményei már a büntetőparagrafusokba ütköznek, még pedig azért, mert a menyasszony a boldog vőlegény tulajdonát képező ötven koronával eltűnt a láthatárról.

Bakonyi Béla nyomdász ugyanis már régebbi idő óta ismeretségben áll Kun Róza kefégyári munkásnővel. Az ismeretségből rokonszenv, majd pedig szerelem lett. Miután pedig a leány kellőképpen méltányolta a fiatal ember érzelmeit, a dolog vége jegyváltás lett, mely a mult hó 12-én zajlott le.

Mint menyasszony, Kun Róza teljes bizalmát élvezte Bakonyi Bélának, ki az elmúlt napokban kerek ötven koronát adott át neki a közel jövőben megtartandó menyegző céljaira.

Kun Róza szives örömet elvállalta úgy az ötven koronát, mint a megbízatást, mely utóbbival azonban meglehetősen visszaélt, mert a kis pénzzel, két háttal ezelőtt megszökött, itt hagyván a boldog vőlegényt, de elvívén az ötven koronáját.

Bakonyi Béla ezután bizonyos oldalról megtudta, hogy menyasszonya Budapestre szökött, hol részére egy még fényesebb parthie kínálkodik, azért tehát feljelentést tett Kun Róza ellen sikkasztás vétsége miatt. — A rendőrség megindította a nyomozást.

**THE CASTLE MAKE MFG CO
N YAKKENDÖK
KIZÁRÓLAG FEKETENÉL.**

Távirat és telefon.

Gróf Andrássy a királynál.

Budapest, március 11. Andrássy Gyula gróf Bécsbe utazott, ahol az alkotmány biztosítékok tárgyában a királynál holnap kihallgatásra jelentkezik.

A nemzetiségiek obstrukciója.

Budapest, március 11. A képviselőház mai ülésén Vajda nemzetiségi délután 2

óráig beszélt. Rakovszky elnök kérte Vajdát, hogy az idő előrehaladottsága miatt fejezze be beszédét. Vajda tovább beszélt s azt kívánta, hogy Apponyi gróf miniszter vonja vissza tanítói javaslatát. Rakovszky újból kérte Vajdát, hogy fejezze be beszédét. Vajda kijelentette, hogy még van mondani valója. Közveteli, hogy hosszabbítsák meg az ülést. Erre Rakovszky megvonta Vajdától a szót. Vlád Aurél a házszabályokhoz akar szólni, de mert nem tudja megmondani melyik szakaszhoz elnök tőle is megvonta a szót s az ülést berekeszti. Ülés után a folyosón nagy forrongás volt. Farkasházy éles szövtálasba kezdett Rakovszkyval, akinek eljárását helytelenítette.

— Veled nem beszélek, ehhez fiatal vagy szól Rakovszky. Farkasházy még a délután folyamán provokálta Rakovszkyt.

Budapest, márc. 11. A nemzetiségi képviselők ma esie ülést tartottak s élénken pertraktáltak a Házban történeteket. Elhatározták, hogy a tanító-javaslatához az összes nemzetiségi képviselők felfognak szólalni. Emellett azonban azt mondják, hogy 6k nem obstruálnak.

A bolgár miniszterelnököt meggyilkolták.

Szofia, március 11. Ma délután Patkow miniszterelnök a kereskedelmi miniszterrel sétált mikor egy ember elébe ugrott és öt revolverlövést tett. A miniszterelnök holtan terült el a földön, a kereskedelmi miniszter a karján sérült meg. Hir szerint egy elbocsájtott szolga követte el a merényletet bosszúból. A gyilkost letartóztatták.

Rablógyilkosság egy kastélyban.

Németbogsán, március 11. Egyik közeli kastélyban ma meggyilkolva találták Tölgyes József 95 éves földbirtokost, továbbá házvezetőjét és cselédjét. A három egyén a legkegyetlenebb gyilkosság áldozata lett. — A kastélyt kirabolták s amit el nem vihettek, felgyújtották.

Kiadja: a „Debrecen” Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

MIÉRT

részesítik előnyben a SCOTT-féle EMULSIO-t a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csukamájolaj rendszeren emésztési zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen parányi részét képes magába felvenni, míg a SCOTT-féle EMULSIO-ban a csukamájolaj legfinomabb oseppecskékre lévén osztva, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészthető. Ennélfogva a csukamájolaj oly óriási táp- és gyógyereje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt, új életet jelent.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Scott-féle Emulsió

minden gyógyszerházban kapható.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér.

77. n. a. huzból

Gramofonok - Fegyverek

a legtökéletesebb kivitelben
kényelmes részletfizetésre
jutányos áron kaphatók:

SZÉNÁSI és KARDOS cégnél

Budapest, VII., Rákóczi-út 86/V.

Kérje nagy képes árjegyzékünket ingyen és bérmentve.

130

Tudomásul.

A Boeskey-malom melletti Lupesa István és neje tulajdonát képező ház a

Nagy Lajos

„Első Debreczeni Adásvételi Irodája”
219 (Csapó-utca 13.) útján eladatott.

**Modern lakóházak, villák
valamint egyéb**

épületek tervezését

és felépítését, művezetést, épületbe-
lést stb. vállal,

Pavlovits Károly

21 műépítész

Debreczen, Kossuth-utca 26. sz.

László Zsigmond

állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

! **Állatvizsgálatokat, védő-
ojsásokat, heréléseket, tu-
berkulinozasi eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatiokat.** !

Debreczen, Csapó-u. 30.

מצור

Van szerencsém a n. é. pászkafogyasztó
közönséget értesíteni, hogy a debreceni izr.
hitk. bizalmával a kézi- és gép pászkasütést

Hatvan-utca 35. sz. alatt

megkezdtem, melyre a n. é. fogyasztóközön-
ság bizalmát kérve, maradtam tisztelettel

Grünfeld Ferencz.

283

Pályázati hirdetmény.

Gróf Károlyi Imre ur bályoki uradalmában, vasuti állomástól
1—2 kilométer távolságra, eladásra bocsátatik circa

2000 tömörköbmétert

kitevő, elsőrendű minőségű, lábón álló, tölgy fatömeg. Törzsek átlagos
vastagsága 30—45 centiméter. Írásbeli ajánlatok és ezzel egyidejűleg a
a megajánlott összeg 5%-a bánatpénzül az uradalmi főintézőséghez
Bályokra, legkésőbb március hó 25-én, délután 3 óráig adandók be.
Ugyanott megtekinthetők a pályázati feltételek, valamint az eladás tárgyát
képező tölgyfa törzsek is.

Elkésve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az uradalom az ajánlattevők között szabadon választhat és az eladási
jogot magának fenttartja.

Bályoki uradalom főintézősége.

221

Akik magukat fáradtnak és
kimerülteknek érzik, akik
idegesek és erőtlenek, azok-
nak a

Sanatogen

életkedvet és életerőt ad,
több, mint 3000 tanár és
orvos elsőrendű javallása.
Kapható a gyógyszerárak-
ban és drogueriákban. Bro-
surát ingyen és bérmentve
küldenek:

BAUER és Társa
S. W. 48. és a vezérképviselőség
Brady C. Wien I.

Itt van a tavasz

kezdeté.

A legújabb divatu nap- és eső-
ernyők a legjobb és legtartó-
sabb kivitelben a legolcsóbb
árak mellett csakis

Merkler Soma

saját készítményű esernyő-
gyárában

Piacz-utca 43. szám.

206.

Aki nagyon kevés pénzért a mai kornak teljesen megfelelő tartós és

hasonló fényképet óhajt,

forduljon bizalommal Vámoser Ödön arczképpestő, fényképnagyító
fotoemail és

Uj Fényképészeti Művállalatához

Debreczen, Piacz-utca 81. szám. (Geiger-palota.)

Figyelmeztetés!

Ha Pestről rendel nagyítást vagy medaillonokat úgy drágábban fizeti
és használhatatlan képet kap.

Teljes tisztelettel
VÁMOSER ÖDÖN.

229

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.
Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.
= Apró hirdetések előre fizetendők. =

Porcellán- vagy bazárszakmából fiatal segéd felvétetik Gerendai bazárban Debrecen.

100 itcés veres rézüst van eladó Zsák utca 7. szám.

Rákóczi-utca 22. számú ház eladó. Értekezhetni Eötvös-utca 4. szám alatt a tulajdonossal. 217

Ebédő asztalt, használtat, de jó állapotban levőt keresek azonnali sürgős megvételre. Cim a kiadóban.

Egy jó karban levő eredeti Singer varrógép olcsó áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 212

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai cselra, Piacz-utczán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Bicikli acetelin lámpa nagyon olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Gouvérirozást 3 krajeártól kezdve elvállal Rózsa Ignáz női felöltő- és kalap-áruháza, Debrecen, Kistemplombazár. 53

Arany Janos összes munkái 1-12 díszkötésben, új, 50 forint helyett csak 32 forint 50 kr. Harmathy könyvüzletében 52 Fűvészkert-utca 14. Telefon 374. Tanuló felvétetik.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik. Benyáts Emilnél, Debrecen, Tisza-palota 54

Eladó ingatlanok. Széchenyi-utca 50. szám és Arany János-utca 59. szám alatt fekvő két ház, mintegy 5000 korona bérjövdelemmel 60,000 koronáért örökáron eladó. A vételárból egyelőre 10,000 korona fizetendő, a többi pedig 4 év alatt 6 százalékos kamattal részletekben is törleszhető. — Tőcsökert II. járás, 60. szám alatti ház — két magas, új kerítéssel — 2200 koronáért részletfizetésre is eladó. — Értekezhetni Arany János-utca 59. sz. a. a tulajdonságnál. 214

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplicáltabb munkákat. 126

FÖLDVÁRI L., „Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Vessző- és nyírágseprű, cirok- és fanyelű szobaseprű legolcsóbban GLÜCK IZIDOR fűszer és seprű kivitelű üzletében kapható Péterfia-utca 76. Telefon 43. Ugyanott naponta friss teavaj kapható. 185

SZÖNYEGHÁZI

Egész új szállítmány érkezett valódi

Perzsa-szőnyegek

!!!! Óriási választék!!!!
! Jutányos szabott árak !

Bosznay J. és Zársza

szőnyegháza

Debrecen, Kossuth-utca 5. sz.

179

A Harmat-Créme

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higányt, sem olmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szepplőt, májfoltot, pattanást, bőrtátkát, (mitesser) s bőrbajokat. Kisimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehéré, üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsíroz, tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.

Készítőhely s főraktár

Mihalovics Jenő gyógytára

Debrecen, Főpiac 31.,

városházzal szemben. 22

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendel betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

Debrecen.

11 Csuz!

Donogán és Somossy

DEBRECEN, KISTEMPLOM BAZÁR.

Menyasszonyi kelengye

Női divat szövetek

Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

A közelgő

izr. husvéti ünnepekre üveg és porcellán

edényeket

és mindenféle evőeszközöket ajánl

Blattner József

Debrecen, Csapó-utca 1.

Képkerekezéseket és üvegezési munkákat a legszebb kivitelben és jutányosan eszközöl.

Tavaszi női divatujdonságok.

Szines és mintázott kosztüm- és divat- = kelmékből gyönyörű választékot = tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és szines divatnapernyőköl remek választék. Állandó nagy raktár Fekete gyászkelmékből

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyegáruházában.

= Mintákkal kívánatra készséggel = szolgáink. 198

Kitünő minőségű
pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható 24

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében Piacz- és Miklós-utca sarok.

TUDOMÁSUL.

A homokkert II. járás 169.b. számú ház a Nagy Lajos „Első Debreczeni Adásvételi irodája” (Csapó-utca 13. szám) utján eladott.